

Bestuur der Afdeeling Wetteren voor 1878-1879.

K. F. DE MEYERE, C. RAES, P. EECKHOUT, C. MICHELS,
A. VAN DER STOCK; K. SCHEPENS, *boekbewaarder*; POL.
VAN CUYCK, *secretaris-schatbewaarder*.

Verslag van het Bestuur der Afdeeling Kortrijk.

(AUGUSTI 1877 — OCTOBER 1878.)

Den 13 oogst 1877 kwamen, door het toedoen van eenige liberale Vlamingen, in de bovenzaal van het *Café français* alhier, een veertigtal leden van het Willems-Fonds bijeen, om te spreken over het inrichten eener Afdeeling van deze nuttige en boschavende instelling.

Bij die gelegenheid hield de achtbare heer D. De Vreese, een man, die nooit achteruitwijkt als het vooruitgang geldt, eene welgepaste toespraak, waarin hij de edele strekking van het Willems-Fonds blootlegde.

Het voorstel, om in Kortrijk eene Afdeeling van het Willems-Fonds in het leven te roepen, werd dan ook eenpariglijk aangenomen, en 30 dagen later werd eene tweede vergadering gehouden om de zaak verder te behandelen.

Na lezing van den brief, waarbij het Algemeen Bestuur van Gent zijne hooge voldoening te kennen gaf over het edel streven der Kortrijksche leden, ging de vergadering over tot de keus van een voorloopig bestuur, bestaande uit de heeren : advocaat Felhoen, *voorzitter*; advocaat Haus,

Liberaal Archief vzw

schatmeester; Jacob Stinissen, *schrijver*; Aug. Van Beselaere en K. Cloet, *bestuurleden*.

Den 21 oktober eindelijk, zond ons het Algemeen Bestuur van Gent drie afgevaardigden : de heeren hoogleerjaar J. F. J. Heremans (algemeenen voorzitter), Julius Vuylsteke (algemeenen secretaris) en prof. J. Micheels (bestuurlid).

Die heeren gingen denzelfden dag over tot de instelling der Kortrijksche Afdeeling. Talrijke leden hadden den oproep tot die vergadering beantwoord.

De heer prof. Heremans hield eene knappe redevoering, waarin hij wees op het edel doel, dat het Willems-Fonds beoogt, op het ontstaan en den steeds toenemenden groei dezer beschavende instelling; hij zei, in name van het Algemeen Bestuur, in name van het Vlaamsche volk hartelijk dank aan de Kortrijksche vrienden, en drukte de hoop uit dat de schoonste uitslag hun werk zou bekronen.

Na die flinke toespraak, ging de vergadering over tot het kiezen van het Bestuur : de heeren Felhoen, Haus, Stinissen, Van Beselaere en Cloet, die reeds voorloopig waren aangewezen, werden nu met eenparigheid van stemmen tot bestuurleden uitgeroepen.

De heer Stinissen bracht hulde aan de hooge bekwaamheid, aan den onvermoeibaren ijver van hoogleeraar Heremans en nam de gelegenheid te baat om aan de vergadering voor te stellen, den achtbaren man geluk te wenschen met zijne benoeming tot ridder der Leopoldsorde. Het hoeft niet gezegd, dat dit voorstel met geestdrift werd onthaald.

Na de vergadering vereenigden zich een veertigtal leden aan een vriendenmaal.

De eerste voordracht met concert werd gehouden op 30 december 1877, in de groote zaal van het *Café Royal*.

De leden van het Willems-Fonds hadden de uitnoodiging

van het Bestuur deftig beantwoord, en met voldoening mogen wij aanstippen, dat ook de dames in groot getal waren opgekomen. Geen wonder ook dat die eerste concertvoordracht een zoo heerlijk gezelschap had tot zich gelokt; een der beste onzer Vlaamsche geletterden traddien avond als spreker op en het programma bevatte geen bluf, geen ronkende titels, geen zouteloos Fransch romancen-muziek; maar was aangenaam afgewisseld met twee lieve stukken voor symphonie en een paar prachtige Nederlandsche gezangen.

Als spreker verscheen de heer prof. J. Micheels van Gent, met *Buskruit en Boekdrukkunst*, een onderwerp dat de leeraar met eene ongemeene welsprekendheid behandelde.

De heeren symphonisten, onder de leiding van den wakkeren heer P. Van de Wiele, speelden recht meesterlijk, en de heer Ed. Dublicquy, die als muziek-declamator een waar talent bezit, behaalde de warmste toejuichingen met den kloekgespierden heldenzang: *Philips van Artevelde* van F. A. Gevaert en het krachtige *Ons Vaderland* van Jan Blockx.

De tweede concertvoordracht, waarin als spreker de heer Julius Vuylsteke, van Gent, optrad, met het onderwerp: *J. F. Willems en het Willems-Fonds*, en waaraan de heeren Santenaire als instrumentist en Ed. Dublicquy en F. Verniers als zangers hunne welwillende medewerking verleenden, liep even als de eerste, op eene zeer voldoende wijze af. De aria's van Verdi en Goorick, *Ik ken een lied* van W. De Mol en *Mijn Vlaanderen* van G. Antheunis genoten veel bijval.

In het volgende feest hadden wij het genoeg een wolverdiende hulde te mogen brengen aan den heer Julius Hoste, van Brussel, die eene voordracht hield over *den geschiedschrijver Motley*; en aan de heeren Verniers en

Caere, die met het harmoniegezelschap van den heer P. Van de Wicle, het muzikaal gedeelte hadden op zich genomen.

Wij zouden aan de plichten der erkentelijkheid te kort blijven, boden wij niet onzen warmen dank aan den heer Julius Van den Berghe, om de welwillende en hoogstvereerende medewerking, welke hij als pianist aan al onze feesten verleende.

Tot ons groot spijt, hebben wij onze concert-voordrachten, uit hoofde van zedelijke en stoffelijke hinderpalen, tot de drie hoogervermelde moeten bepalen. Nochtans koesteren wij de hoop, onder dat opzicht onzen werkkring verder en verder uit te breiden, naarmate onze middelen het toelaten, naarmate wij de ondersteuning der Kortrijksche bevolking genieten.

Denkt echter niet dat wij ons enkel bepaalden bij het geven dezer concert-voordrachten. Ook aan het stichten eener volksbibliotheek hebben wij meer dan eens ernstig gedacht, want in ons huist de overtuiging dat de Vlaamsche burgerij, de Vlaamsche werkman vooral, niet genoeg leest, niet genoeg lezen kan. Zijne schuld is het echter niet. Boeken moeten er komen; nuttige, leerzame boeken, die aan het volk spreken over zijne rechten en plichten, over vrijheid en persoonlijke waardigheid, en hem vurige liefde inboezemen voor eigen aard en eigen zeden, voor moedertaal en vaderland.

Het inrichten eener volksboekery vraagt echter zeer veel. Het is ons voor als nu volstrekt onmogelijk geweest daartoe een geschikt lokaal aan te treffen en ook de noodige fondsen ontbreken ons om onzen wensch te verwezenlijken.

Doch vermits aan het Willems-Fonds de taak is opgelegd zooveel licht mogelijk te verspreiden in de zedelijke

duisternis, welke vooral hier in de aloude Leiestad nog heerscht, hebben wij onze ondersteuning geschonken aan de volksboekerij der Maatschappij van Onderlingen Bijstand : *Broederlijke Weldadigheid*. Wij deden haar onlangs een geschenk van een twintigtal degelijke boeken.

De moedertaal, dat machtig wapen tot verlichting en volksbeschaving, hebben wij overal, zooveel we konden, voorgestaan.

Op het einde van 1877 zonden wij een vertoog aan de heeren Volksvertegenwoordigers, ten einde de uitvoering te verkrijgen van de art. 22, 23 en 26 der wet van 1 juni 1850 op het middelbaar onderwijs, waardoor de grondige studie der Nederlandsche taal in de athenæum's en middelbare scholen der Vlaamsche gewesten wordt voorgeschreven.

Onze Afdeeling is nauwelijks één jaar oud en niettegenstaande de tegenkantigen, welke wij hier en daar ontmoet hebben, tellen wij op heden toch 77 leden — een nog al schoon getal voor eene stad, waar de twee grootste geseels van Vlaanderen : *verfransching* en *verkwazeling* op eene zoo onrustbarende wijze hadden wortel gevat. Wij twifelen geenszins, ons in een gedurig aangroeien der inschrijvers te mogen verheugen.

Ziedaar een kortbondig overzicht onzer werkzaamheden gedurende het verloopenen bestuurjaar. Ze zijn gering, wij bekennen het gaarne; doch alle begin is moeielijk, wij ondervinden het dagelijks.

Getrouw echter aan het doel onzer inrichting, en naarmate de geldelijke toestand het ons zal toelaten, zullen wij meer en meer werken tot veredeling onzer schoone moedertaal, tot bestrijding van domheid, vooroordeel en bijgeloof; tot verlichting en beschaving des Vlaamschen volks in de aloude Vlaamsche Leiestad.

